

The NORTH AMERICAN ESPERANTO REVIEW

Vol. 2 No. 4

Official Organ of the Esperanto League for North America

July-Aug., 1954

ELNA AND UEA CONGRESS REPORTS



The above picture is the official photo taken at ELNA's second annual Congress, July 9 to 11, at Princeton, N. J. Complete details on page 4.

See page 6 for a complete report of the 39th Universal Congress of Esperanto, held from July 31 to Aug. 7, at Haarlem, The Netherlands.

Published bi-monthly by the ESPERANTO LEAGUE FOR NORTH AMERICA, INC., as its official organ. Subscription free to members. Subscription for non-members: \$1.75 per year. Other rates: Bulk orders of 15 or 30 copies of any issue may be ordered, in advance, by members, for 60c and \$1.00 respectively; gift subscriptions for schools, libraries, eminent persons, etc., and for Esperantists living in countries outside of North America, may be purchased by members for 30c per year. (The Review reserves the right to refuse gift subscriptions for persons who should pay the higher rate.)

Addresses: Subscriptions and bulk orders should be sent, with payment, to the Treasurer. Correspondence regarding circulation, including changes of address, etc., should be sent to the League Secretary. Send literary contributions, news items, announcements, etc. to the Editor: David B. Richardson, 6205 So. Prospect, Tacoma 9, Wash.

Deadlines: The Review is placed in the mails about the fifteenth of every second month. Material for publication must be in the hands of the editor no later than the 15th of the preceding month, except for last-minute news items, which will be accepted as late as possible.

THE ESPERANTO LEAGUE FOR NORTH AMERICA, INC., is a non-profit organization to encourage the use of the International Language, Esperanto. **President:** John L. Lewine, 52 Riverside Drive, New York 24, N. Y.; **Vice-President:** James D. Sayers, RFD 2, Lillie, La.; **Secretary:** Conrad Fisher, RFD 1, Meadville, Pa.; **Treasurer:** Edward W. Pharo, Jr., 638 Rosalie St., Philadelphia, Pa.; **Chairman, Executive Board:** F. R. Carlson, 2116 N. 35th St., Seattle 3, Wash.

Membership Dues: Regular Member, \$3; Supporting Member, \$5; Patron, \$10; Life Member, \$50; Man and wife, each having privileges of Regular Member but receiving only one copy of publications, etc., \$4.

Make checks and money orders payable to "Esperanto League for North America, Inc."

Members are asked to take careful note of the paragraph above entitled "Addresses" and to address all communications accordingly.

Donations to the Review Fund

We wish to thank the following persons for their generous contributions: E. C. Pollock, \$5; Glenn Turner, \$10; Adrian Hughes, \$5; George Wagner, \$5. *Koran dankon!*

Introducing our new President

Mr. John L. Lewine, of New York City, the new president of ELNA, is an educator who has served in the office of the Deputy Superintendent of Schools of the City of New York. He is also a teacher of Modern Languages in the New York City school system. He is a graduate of Yale College, and has studied also at the Yale Graduate School, Teachers' College of Columbia University, New York University, the School of Education of the College of the City of New York and the University of Paris (the Sorbonne). An Esperantist for over thirty years, he has served as president of the Esperanto Society of Greater New York since 1941, is a Charter Member of ELNA, and has attended numerous Esperanto Congresses both here and abroad. During the last war, he served as Translator on the staff of the U. S. Army in Europe and is a Reserve Officer in the United States Army.

Mr. Lewine holds the position of Executive Secretary of the American Institute of France, Inc., and is an Officier de l'Academie du D evouement National of France. He is also a member of the Phi Beta Kappa fraternity and of the Speakers' Bureau of the American Association for the United Nations. He is an Honorary Fellow of Yale College.

DEATHS

With deep regret we announce the death of two North American Esperantists: Rev. Ray W. Mason, an active Esperantist for many years, and a member of ELNA, passed away at Newport, Wash., on March 7. He was a Methodist minister.

Della L. Quinlan, of New York, died on July 30. She leaves a sister, Mrs. Catherine Healy, who is also a member of ELNA and an ardent Esperantist.

Konstante Portu la Verdan Stelon

An American Esperantist tells the following story:

"Entering Belgium several years ago through the port of Oostend, I stood for some time in a long line of travelers waiting for the customs examination. Finally my turn came. I placed my bag on the bench in front of the examiner, and reached in my pocket for my keys to open it. But no keys! (they were there, of course, but I couldn't find them.) I went through one pocket after another; no luck. The customs examiner waited patiently, but the people waiting in line behind me were not so patient.

"Then the customs man saw my green star.

"Vi estas Esperantisto?"

"Jes."

"Mi ankaŭ."

"And he motioned to me to pass on without examining my baggage."

ANONCOJ

Tarifo: \$1 ĝis sep linioj. Dek procenta rabato por du- aŭ pli-foja apero. Petu informon pri tarifo por pli grandaj aŭ multfoje aperantaj anoncoj aŭ reklamoj.

ESPERANTAĴOJ. Pro trokresko de mia kolekto mi deziras vendi Esperantogazetojn kaj -librojn. Seriozaj interatoj bonvolu skribi al Dr. W. Lippmann, 1021 E. 14th St., Brooklyn 30, N. Y.

Letters to Newspapers

If you have not promoted Esperanto in your area through a Letter To The Editor because of a lack of know-how or for other reasons, here is your chance to do so with very little effort.

On request, if you send a stamped self-addressed envelope, you will be sent a letter already typed on official League stationery, and having your name and address at the bottom. All you have to do is sign your name to the letter, put it in an envelope, address it to a designated newspaper editor, and drop it in the mail! We request that you send these letters only to daily newspapers, not to weeklies or semi-weeklies. Please also state the name and address of the newspaper to which the letter will be sent, so there will be no duplication of letters in a given area. Send your request to: Adrian Hughes, 476 S. Bailey Ave., Hillsboro, Oregon.

ESPERANTO LEAGUE'S BOOK SERVICE

Middleton, Wisconsin

Textbooks

Esperanto for Beginners, Butler	10
Robbie's Home Student. (Recommended for quick course)	25
Nelson's Esperanto Course, (Complete university grade grammar and exercise book. Highly recommended.)	1.50
Step by Step in Esperanto, Butler. (Equally good as Nelson's, but different in arrangement.)	1.50
Esperanto Grammar and Commentary, Cox. (Very good.)	1.50

Dictionaries

Eng. - Esp. Vocabulary. (Not exhaustive.)	.05
Eng. - Esp. Keys. (Over 300 basic words. Good handouts.)	.05
Millidge Esperanto - English Dictionary	2.50
English - Esperanto Dictionary, Fulcher-Long.	2.35
Edinburgh Esp. Eng. - Eng. Esperanto Pocket Dict., highly recommended as a handy, dependable quick reference.	.85
Plena Vortaro. (Complete all-Esperanto Dictionary.)	1.00

Esperanto Readers

Unua Legolibro	.50
Esperanto Legolibro. Setala. (By Esp. Academy member.)	.60

ESPERANTO IN NORTH AMERICA

News-notes from around the United States and Canada

Princeton, N. J.

The ELNA Congress was well reported in the press. Articles appeared in the *Trenton Evening Times* on July 9 and 13, in *The Trentonian* on July 7, in the *Princeton Packet* on July 8, and in the *Princeton Town Topics*.

San Francisco

Helene Wolff reports that a second regional meeting of Northern California Esperantists took place on June 13 at the home of S-ano Herbert Corlett. Members from Placerville, Sacramento, and San Francisco attended to hear progress reports of the various groups, which indicated that most of the ground-work has been laid for future activities in that area. Also on the program were a community sing, a number of folk dances and the introduction of an Esperanto version of that popular new game, "Scrabble".

Another meeting will be held in the Fall.

Los Angeles

In place of the usual monthly meetings, the Esperanto Club of Los Angeles has arranged a series of picnics for the Summer months. In July, more than 30 persons met at beautiful Echo Park where an excellent time was enjoyed by all.

Esperanto Club picnic in Los Angeles



Milwaukee

The Senate Foreign Relations Committee held a public hearing here on April 10, on the subject of possible changes in the United Nations charter. The Committee was represented by Senators Wiley of Wisconsin, Gillette of Iowa, and Mansfield of Montana. Representatives of various civic and other groups expressed their positions on the subject, as did various individual citizens. Statements of other individuals were accepted for the record, including the remarks of Glenn Turner in behalf of Esperanto. The record is available to anyone wanting a copy by merely writing a member of the Committee and asking for Part III of "Review of the United Nations Charter".

Mexico City

A circular signed by José Serano, president of the Mexican Esperanto Association, advises that two distinguished Esperantists of that country, S-roj Johano Luna Cárdenas and Henriko Hazán, are now associated with the well-known travel agency, Ultramar Express, S. A. The services of the agency are recommended to Esperantists of all countries who may have occasion to travel in Mexico or in any other country on the American continent.



International Radio Broadcasts

The *Review* would like to know whether any of its readers have successfully received any of the many radio programs broadcast in Esperanto by European and Latin American short-wave stations. We recall that such programs were occasionally heard in this country before World War II. The current broadcasts are mostly aired on frequencies which are unfavorable for reception here; however, the programs from radio Rome may be audible in some parts of North America and it is suggested that those readers who have radio sets capable of receiving foreign broadcasts try to tune them in. The broadcasts are on Wednesdays and Fridays at 12:50 PM, Eastern Standard Time. The frequencies used are 9520 and 6010 Kcs.

Pacific Northwest

The new Pacific Northwest Esperanto Federation will meet for a picnic at Lincoln Park in Seattle, Wash., on Aug. 15. This annual picnic is fast becoming one of the high spots of Esperanto activity in this part of the country.

Hillsboro, Oregon

Radio station KEX in Portland, Ore. broadcast an interview with ELNA-member Adrian Hughes on July 6. As a result, a number of requests for additional information about Esperanto have been received. The station is one of the most powerful on the Pacific Coast.

ELNA'S PRINCETON, N.J. CONGRESS

The second annual Congress of the Esperanto League for North America took place at Nassau Tavern, Princeton, New Jersey, from the 9th through the 11th of July. Historical Nassau Tavern, a land-mark in Princeton, is located across Palmer Square from the campus of Princeton University.

The Congress opened auspiciously on Friday evening with the usual *Interkonatiĝa Vespero* at which many friendships were renewed and new ones created. The session closed, in high spirits, with the singing of the hymn, *La Espero*.

On Saturday morning, at the first business meeting, with Vice-President John L. Lewine presiding, the Congress passed a series of resolutions including

a vote of thanks to Howard Borden for his successful efforts, despite discouraging experiences, to procure suitable quarters for the Congress, and a vote of thanks to Conrad Fisher for his splendid decorations, so painstakingly prepared for this meeting. Messages from many well-wishers were read, following which the reports of the General Secretary, Mr. Louis Dormont, and the Treasurer, Mr. Edward Pharo, were read and approved. Other actions at the Saturday morning session included naming of a Tallying Committee to determine the results of the voting for new officers, the passage of resolutions expressing the members' appreciation of the efforts of the two editors of our *Review*: Mr. Richardson for his present

efforts and Mr. Sayers for his arduous work in laying the groundwork; and a tribute to two eminent Esperantists who passed away during the past year, John Bovit, and Dr. Richard Loewenberg. The report of the Executive Board (*Estraro*) was read and approved, and the Congress' appreciation of the efforts of the *Estraro's* Chairman, Ferd Carlson, was expressed in an appropriate resolution. The members, whose numbers had been substantially increased by the arrival of a strong contingent of members of the Esperanto Society of Greater New York, loudly applauded the report that the membership of ELNA has increased by almost one hundred per-cent since the Madison, Wisconsin, Congress of last year.

Chief figures of ELNA's 1954 Congress: Gilbert Nickel, retiring President; Louis Dormont, retiring General Secretary; Howard G. Borden, Chairman of the Local Congress Committee; Edward W. Pharo, Jr., Treasurer; John L. Lewine, the new President; and Conrad Fisher, the Esperanto League's new Secretary. (Congress photos by Alan W. Richards.)



The Chair urged that members write to the State Department and to President Eisenhower in connection with action to be taken at Montevideo on the Esperanto petition.

The first business session then adjourned after a vote of thanks to Glenn Turner for his splendid work in connection with the sale of books, and an expression of the Congress' appreciation of the allowance he is making to ELNA for sales made through the efforts of the League.

On Saturday afternoon the report of the Publicity Committee, Adrian Hughes, Chairman, was read and approved, with thanks for the splendid work being done. Subscriptions to the *Review* in the name of libraries in home communities were urged, since these produce results, judging by the number of inquiries they have brought.

The report of the Membership Committee, Miss Roan U. Orloff, Chairman, was read and accepted with thanks.

Attention was drawn to the report of a hearing before the Senate Subcommittee on Foreign Relations, which printed the remarks made by Mr. Turner on behalf of the effort to have Esperanto recognized as the second language.

After the report of the Tallying Committee, the proposed amendments to the Constitution were all declared adopted. The report also showed the election of John L. Lewine, of New York, as President; Mr. James D. Sayers, of Louisiana, Vice-President; and Mr. E. W. Pharo, of Pennsylvania, Treasurer. The retiring President, Mr. Gilbert Nickel, of Delaware, was elected to the *Estraro*. Upon the resignation of Mr. Louis Dormont as General Secretary of the League, the Congress requested Conrad Fisher, of Pennsylvania, to assume that post, and expressed its wish that the Executive Board confirm the appointment.

Thanks were voiced to the retiring President for his efforts on behalf of the young organization. The Congress wished him many years of successful work for Esperanto, both at home and abroad.

The Chair gave a brief summary of the efforts made to date to have the *Universala Esperanto-Asocio* recognize ELNA as a second *land-asocio*. The Congress then voted to delegate Mr. Thomas A. Goldman, of Chicago, as our official representative to the 39th Universal Congress of UEA in Haarlem,

and authorized him to present our case before that body.

More than forty persons attended the Congress banquet, held Saturday evening, at which the new officers were installed. Talks were brief and to the point; the singing reflected the high spirits of the members; the meal, according to the unanimous opinion, was excellent; in brief, a most enjoyable and relaxing evening after the two long and busy business meetings.

On Sunday morning the traditional religious service in Esperanto reflected the excellent preparations of Mr. Borden, and the talents of Mr. Lewine, who delivered the sermon. The location of the *Diservo* was the Princeton Y. M. C. A. Music was supplied by Mrs. Topham, of New York, and Miss Marootian, also of New York, led the singing.

Congress members enjoyed a Sunday sight-seeing visit to the campus of Princeton University, where a special feature was the outstanding exhibit of Esperanto books and periodicals on display in the lobby of the Library, arranged through the cooperation of the University Librarian.

The Congress adjourned and, as the members began their homeward journeys, there was general agreement that the Congress had been a most successful one, and that much credit is indeed due to Mr. Borden, and to those who assisted him, for the excellent arrangements that made it so.

Correspondence Service

The North American Correspondence Service now has on file the names and addresses of Esperantists in almost every part of the free world who are looking for correspondents in the United States or Canada. Included are many collectors who wish to trade stamps, covers, post-cards and similar items.

Sano Elwyn C. Pollock, director of the Service, points out that corresponding with Esperantists in other countries is one of the most effective means for beginners to perfect their command of the language and urges all Esperantists, whether beginners or not, to take full advantage of the Service.

The services of the NACS are free and are available to everyone, not just members of the Esperanto League. The address is: North American Correspondence Service, 9079 Madison Ave., La Mesa, Cal.

YOUR PUBLIC LIBRARY

All of us who are interested in the success of Esperanto are searching for means to bring it to the attention of the public. One of the most effective methods is through the public libraries. I suppose there are few libraries which do not possess one or more books on the subject, but local groups and individual Esperantists can through cooperation with their libraries make this means of publicity still more effective.

Esperanto books in public libraries are read. I checked up once in a library and found that according to the records these books are in constant demand. The librarian told me: "The only objection we have to Esperanto books is that people steal them!" That goes to show that they are popular.

It is suggested that you talk over this matter with someone in your local library. Find out what books they have. Perhaps those they once had have been worn out or stolen. Libraries are always short of funds to purchase new books, but they will be glad to accept gifts and you can find no better way of helping the cause than by donating a few books.

Not all books are suitable for the library. Works of Esperanto literature, dictionaries and grammatical works in Esperanto are of little good. They belong in your private library or in the library of your Esperanto society where they will be read and appreciated.

One book to be recommended is Durant's "The Language Problem, Its History and Solution".

Aside from that, the only books that are likely to be of use are textbooks. See that your library has a number of the best. Cox's Grammar and Commentary is, in my opinion, perhaps the best now available. The Waverly Course and the Nelson Course are good. Step by Step is very good.

Don't give unbound books and don't give slim volumes which will be lost on the shelves.

In order to gain contact with those who may read these books and be interested in further study, it is suggested that you visit your library occasionally and slip into each Esperanto book on the shelves as a bookmark one of the leaflets published by the League, with your name and address or that of your group in the blank space. Undoubtedly very many persons have read a textbook taken from the library and been interested but have not known how to pursue the study and meet others able to aid them.

THE 39TH UNIVERSAL CONGRESS OF ESPERANTO

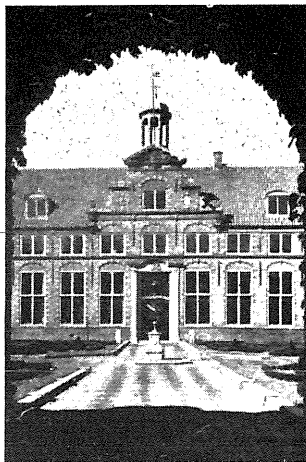
BY THOMAS A. GOLDMAN

It seemed as though all of the 2,336 *kongresanoj* were arriving at once; and no doubt most of them were. A large corps of reception personnel were on hand at the railway station. The lobby of the Congress Hall—the Concert Hall of Haarlem—was jammed all day, but the staff handled the reception procedure very smoothly. In fact, the whole organization of the Congress, under the leadership of Mason Stuttard, the *Konstanta Kongresa Sekretario*, was quite complete. No detail was overlooked. Apparently the Local Committee had even made special arrangements with the weather man, because the Summer, which had been miserable, turned pleasant just in time for the Congress.

Incidentally, Mr. Stuttard told me that our son Daniel (age 2) had the honor of being the youngest Congress member.

The *interkona vespero* on Saturday evening was extremely successful, in spite of being crowded to the bursting point. There was one excellent innovation: the Local Congress Committee introduced a "forced circulation" by ringing a bell at half-hour intervals. In this way one met a great many more new people than formerly, when it was too easy to remain in one place all evening. I met a New Zealander, two Australians, several Swedes, and numerous Dutch, French, and Belgians. Some were beginning Esperantists and I was particularly impressed by their self-confidence in speaking the language.

Sunday was a particularly active day. There were Catholic and Protestant church services conducted in Esperanto—the Protestant one being broadcast, by the way, by the Netherlands Radio. The high spot of the day was the *solena malfermo* at which Congress members were addressed by many Dutch dignitaries and by leaders of the international Esperanto movement. In the usual Congress tradition, representatives of the various national organizations affiliated with the UEA spoke briefly, bringing messages of greetings from their respective countries.



Frans Hals Museum, Haarlem

While Sunday was the formal beginning of the Congress itself, many of its members had already participated in pre-Congress activities of one kind or another. One such arrangement, in which I took part, was the international Cseh seminar arranged by Mrs. Julia Isbrucker and taught by Mr. Cseh. Over 60 persons from thirteen countries were present, including a young man from Yugoslavia who hitch-hiked most of the way. Everyone was most enthusiastic and the three day seminar was a big success.

Monday, Tuesday, and Wednesday were days of conflicting activities. Most of the *fak-asocioj* associated with the UEA, such as the International League of Esperanto Instructors (ILEI), the World-wide Association of Esperanto Journalists (TEJA), the International Association of Stamp Collectors (IAPK), the Association of Physicians, (TEKA), the Christian Esperanto League (KELI), and the International Scientific Organization (ISAE) held meetings which conflicted with each other, and with other arrangements such as the lectures of the International Summer University. As a result, most of the meetings drew rather small attendance—although there were some 90 or 100 present at the meeting of the ISAE.

On Wednesday evening the *burgemeester* of Haarlem held a reception at the Town Hall, invitations being limited to only a few people from each country. Also, the Netherlands Radio recorded brief interviews in the various languages for their short-wave broadcasts. Three persons were interviewed for the English-language service: Prof. Collinson of Liverpool, Dr. Neergaard of Copenhagen (who was interviewed primarily about his new book, *Atakoj kontraŭ ĝardenplantoj*), and myself. I was asked, "How can Esperanto be expected to progress in North America?"

Haarlem's Town Square



Thursday was devoted entirely to sightseeing trips to various parts of Holland, including picturesque Volendam and the Isle of Marken, where the Dutch people continue to wear their traditional costumes (though mostly for the benefit of the many tourists). Those of us who visited Allsmaar were received by the *burgemeester*, who addressed us in Esperanto.

I missed some of the most interesting items on the Congress program for Friday in order to attend the business sessions of the UEA's *komitato*, which was scheduled to consider the Esperanto League's application for recognition as a *land-asocio*. (The results of these deliberations are reported separately on this page.)

On Friday evening the traditional Congress Ball was held. It was an especially gay affair, and quite colorful

due to the many national costumes representing countries from all parts of the world. Especially beautiful were the Swedish, Swiss, and Dutch costumes.



The closing ceremony was held on Saturday, and the Congress was over. It was a fine Congress: well planned, well organized, well attended. The Local Committee, as well as the *Konstanta Kongresa Sekretario*, Mr. Stuttard, are to be congratulated for their efforts.

Next year, the *Universala Kongreso* will be held in Bologna, Italy, from July 30 to August 6, at the invitation of the "A. Tellini" group in Bologna, and the Italian Esperanto Federation.

Adiaŭ, Haarlem! Ĝis revido en Bolonjo!



Letter-writing Contest

Esperanto's greatest opportunity will come at the General Conference of UNESCO this fall in Montevideo. The attitude of the U.S. will probably decide whether UNESCO will recommend that Esperanto be taught as a second language in the schools of all member nations. Write now to Secretary of State Dulles, urging support for Esperanto. Address letters to: Hon. J. Foster Dulles, Department of State, Washington 25, D. C.

Sano Glenn Turner is offering the following prizes for the best letters:

- First prize \$15
- Second prize \$10
- Third prize \$5

Plus five prizes of \$1 each to the next best letters.

To be eligible for the prizes, send copies of your letter to President Eisenhower, your Senators and Representative, and to the Esperanto League Book Service, Middleton, Wis., before Sept. 15, 1954.

UEA Will Ask EANA to "Restore Unity" in North America

At the Friday session of the UEA's *komitato* in Haarlem, the Esperanto League's application for recognition as a *land-asocio* with official standing parallel to that of the Esperanto Association of North America was considered. The interests of the Esperanto League were ably represented by Thomas A. Goldman, of Chicago. G. Alan Connor, General Secretary of EANA, is a member of the *komitato*.

A decision was reached which was worded approximately as follows: *EANA shall be asked to make sincere efforts to restore unity in the Esperanto movement in North America. If these efforts are not successful before Jan. 1,*

1955, a group of the komitato members shall investigate the facts of this situation and make a report at the next Congress, where a decision will be taken.

This represents, in the opinion of the *Review*, official recognition by UEA of the justice of ELNA's position, thanks to the good judgment of the *komitatoj*, who gave close attention to all sides of the problem.

The Esperanto League will welcome any "sincere efforts to restore unity" on the part of EANA growing out of this request by the international movement, and any such overtures will be given careful attention.



Danish cartoonist Bo Bojesen thinks Esperanto, in bottles, would loosen all tongues (From "Danish Outlook")

HEROLDO DE ESPERANTO

DUONMONATA INTERNACIA
ORGANO DE LA ESPERANTO-
MOVADO

Prezoj en 1954:

Abono tutjara	\$4.00
Abono julio-decembro	2.00
Abono subtenanta	8.00
Anonceto po 25 vortoj.....	.50

Nordamerika peranto:

★ Donald E. Parrish
328 West 46th Street
Los Angeles 37, Calif.

LA VERDA PAPAGO

De Lehman Wendell

Sinjoro John Davis, UEA-delegito en mez-Usona urbo, staris antaŭ la fenestro de dombesta vendejo kaj atente rigardis kvar belajn papagojn. Ĉe la flanko de la birdoj staris afiŝo kun la jena surskribo:

MIRINDAJ PAPAGOJ

Parolas diversajn lingvojn

Elektu birdon laŭlingve

Sinjoro Davis rigardis la papagojn, legis la afiŝon, kaj unu fojon plu rigardis la birdojn. Subite lia vizaĝo eklumiĝis, kvazaŭ li estus trovinta solvon al malfacila problemo. Li ridetis, eniris la butikon kaj salutis la administranton.

“Bonan tagon”, li diris. “Mi multe admiras viajn papagojn”.

“Dankon, Sinjoro. Jes, ili estas mirindaj birdoj. El Afriko oni sendas papagojn al dresisto en Parizo, kiu instruas al ili diversajn lingvojn. Postulas longan tempon por instrui ilin, sed li mirinde sukcesas, eĉ kun la plej mallertaj birdoj.”

“Ĉu vere? Interesa fakto. Mi ofte vidis papagojn, kiuj kapablas paroli du-tri anglajn vortojn, sed mi neniam kredis, ke ili povas paroli aliajn lingvojn. Mi supozis, ke la langoj de papagoj estas tiel konstruitaj, ke ili kapablas paroli nur angle.”

“Tute ne, sinjoro! Tute ne! Oni povas instrui al ili plej diversajn lingvojn. Papagoj en la manoj de lerta dresisto fariĝas veraj poliglotoj. Ili parolas hispane, germane, norvege, hebree, ruse, japane, kaj tiel plu. Mi eĉ vidis unu birdon, kiu bone parolis la malfacilan hotentotan lingvon. Jes, Sinjoro, kiel mi jam diris, papagoj en la manoj de lerta dresisto fariĝas veraj poliglotoj.”

“Birdoj poliglotoj! Ha, ha! Kompreneble vi ne havas papagon, kiu parolas Esperanton, ĉu?”

“Ne havas? Kia demando! Certe mi havas. Esperanto estas facila lingvo, diras la dresisto, kaj la birdoj ellernas tiun lingvon pli facile ol iun nacian lingvon.”

8



“Plej interese. Kaj ĉu ili ankaŭ komprenas la lingvon?”

“Komprenas? Certe ili komprenas, sinjoro. Alparolu la verdan birdon en la ruĝa kaĝo kaj vi baldaŭ konstatos, ke ĝi komprenas la lingvon tiel bone, kiel ĝi parolas ĝin.”

“Mi ĝojas pri tio,” respondis la alia. “Mi estas Esperantisto, vi komprenas; ankaŭ servas kiel delegito por la Universala Esperanto-Asocio. Plej grava ofico, mi devas diri. Ne knaba ludo. Preskaŭ ĉiutage mi ricevas leterojn el fremdaj landoj, kaj kiel delegito estas mia devo respondi al ili. Sed mi estas tre okupita homo, vi komprenas, estas tre populara civitano, estas prezidanto, aŭ vicprezidanto, aŭ kasisto, aŭ sekretario, aŭ pedelo, de multaj kluboj, kaj pro tio mi neniam trovis sufiĉe da tempo por bone lerni Esperanton. Ŝajnas al mi, tamen, ke per tiu birdo, kun kiu mi povus interparoli ĉiutage, mi tre facile povus ellerni la lingvon. Kion vi pensas pri tio?”

La administranto, kiu dum tuta semajno ne estis vendinta eĉ unu birdon,

kaj kiu urĝe bezonis monon, nun iomete mensogis, por ke li povu vendi birdon. Li diris, “Mi estas certa, sinjoro, ke tiu birdo povas facile instrui al vi Esperanton. La franco, kiu dresis ĝin, skribis al mi specialan leteron pri ĝi. Li diris, ke la birdo, kiun vi nun rigardas, parolas la lingvon en vere majstra maniero. Ĝi eĉ korekte uzas la akuzativon, skribis la franco. Nu, kio estas la akuzativo mi ne scias, ĉar mi ne parolas Esperanton, sed mi supozas ke ĝi estas io, per kio la birdo akriĝas la bekon.”

“Sinjoro, ĉu vi garantios, ke la birdo parolas kaj komprenas Esperanton?”

“Tio estas taŭga demando. Mi certe ne deziras, ke vi elspezu vian monon senrezulte. Vi bezonas nur alparoli la birdon por konstati, ke ĝi parolas kaj komprenas.”

Sinjoro Davis sin turnis al la birdo. “Bona tago”, li diris, kiel kutime forgesante la akuzativon, “bona tago!”

La birdo rigardis lin largokule, flankenmetis sian kapon kaj per raŭka pe-pado respondis tute gramatike,

“Bonan tagon, bonan tagon, tagon, tagon, gr-r-r-r!”

La okuloj de la delegito ekbrilis pro ĝojo. “Ĉu vi komprenas?” li diris al la birdo.

“Komprenas, komprenas, komprenas”, pepis la papago.

“Mirinda birdo”, diris Sinjoro Davis. “Ĝi diras, ke ĝi komprenas. Mi devas posedi tiun birdon. Kiom ĝi kostas?”

“Kiom ĝi kostas? Vera bagatelo, Sinjoro. Mi devus diri cent dolarojn, sed en la nuna tempo mi havas tro multajn papagojn kaj mi vendos ĉi tiun bonegan papagon por nur kvindek dolaroj. Por tia sumo mi kvazaŭ donacas la birdon al vi, sinjoro.”

“Jen via mono.”

“Dankon, sinjoro. Vi ne faris eraron elektante tiun birdon. Ĝi parolas eĉ pli bone ol la aŭtoro de Esperanto, tion diris la franco. Neniam forgesas la akuzativon. Jen via kvitanco. Dankon kaj adiaŭ.”

Sinjoro delegito John Davis eliris el la butikoj, kaĝon en mano, rideton sur la vizaĝo. Kiam li atingis sian hejmon li tenis la kaĝon post la dorso, puŝis la butonon de la elektra sonorilo kaj atendis. La edzino malfermis la pordon kaj ricevis dolĉan kaj eble tro laŭtan kison.

“Kion vi tenas post la dorso?” ŝi demandis, ekvidante la kaĝon.

“Ho, mi aĉetis mirindan papagon. KREDU min, ĝi parolas Esperanton; ankaŭ komprenas la lingvon.”

“Ho, kia frenezajo! Birdoj ne povas paroli kaj kompreni.”

“Ne povas? En kiu universitato vi lernis vian A, Bo, Co? Mi ja bone scias, ke paseroj ne povas paroli kaj kompreni, nek povas korvoj, nek agloj, nek meleagroj, nek kokinoj. Sed papagoj estas en alia klaso. Ili estas aristokratoj kaj kleruloj en la birda mondo. Post zorga dresado ili parolas plej diversajn lingvojn: parolas svede, tatare, sanskrite, kaj aliajn malfacilajn lingvojn. Mia papago ne nur parolas, ĝi ankaŭ komprenas kaj rezonas.”

“Ĉu vi vere kredas tion, John?”

“Mi ne kredas, mi scias! Mi bezonas nur paroli al la birdo kaj ĝi tuj komprenas kaj tre inteligente respondas. Kiel la birdo akiris tian mirindan intelekton mi tute ne povas kompreni; mi scias nur, ke la birdo estas eksterordinare klera. Atendu momenton, kaj mi montrós al vi ĝian lertecon.”

Li formetis siajn ĉapelon kaj palton, metis la kaĝon sur tablon kaj sidigis apud la tablo. Tiam li alparolis la papagon. “Bona tago, bona tago”, li diris al ĝi.

“Bonan tagon, bonan tagon, bonan tagon, gr-gr-r-r-r”, pepis la birdo.

“Ĉun vin komprenas?” diris la delegito, fuŝe parolante.

“Komprenas, komprenas, komprenas”, diris la birdo.

“Nu, edzino, ĉu vi nun kredas, ke la papago parolas kaj komprenas Esperanton?”

“Vere, ĝi parolas kaj komprenas”, diris la edzino mirigite. “Tamen, ĉu vi volas aŭskulti al ĉiam babila birdo? Mi certe ne volas.”

“Certe ne, mia kara. Mi devas klarigi. Mi ja ricevas multajn leterojn ĉiutage el diversaj partoj de la mondo, kaj ili enhavas demandojn, kiujn mi, kiel delegito, devas respondi. Sed mi ne povas respondi tre bone al ili ĉar mi, kiel vi, ne bone scias Esperanton. Nu, la birdo lerte parolas Esperanton, eĉ komprenas la lingvon kaj rezonas en ĝi. Do, kiam mi devas respondi al leteroj mi legos la demandojn al la papago, ĝi respondos, kaj vi stenografe transkribos la respondojn. Ĉu ne bona ideo?”

“Vi certe estas genia homo”, diris la edzino fiere. “Kiu, krom vi, povus elpensi tian aferon! Mi fieras pri vi, John.”

“Ĉu leteroj venis hodiaŭ?”

“Jes, jen leteroj el Parizo, Romo, kaj Stokholmo.”

Delegito Davis malfermis la kovertojn kaj malrapide legis la leterojn, unu post alia. Per helpo de kvar vortaroj li fine komprenis la enhavon de la leteroj. “Ha, interesaj demandoj en ĉi tiuj leteroj”, li diris al la edzino. “Prenu paperon kaj kraĵonon kaj mi faros la demandojn al la papago. Sinjoro Fernando Bossi, en Romo, faras strangan demandon.” Li turnis sin al la papago kaj kun granda peno legis: “Ĉu estas vere, ke en Novjorko la konstruaĵoj estas tiel altaj, ke ili tuŝas la nubojn?”

Notu!

La baptonomo de S-ro Heinrich (vidu “Nova Vivo por Gertrud” en nia antaŭa numero) ne estas “Gustav”, sed “August”. Ni bedaŭras la eraron.

La papago rigardis lin per du grandaj okuloj kaj pepis, “Bonan tagon, bonan tagon, tagon, tagon, tagon, gr-r-r.”

“Ha, ha!” ridis la edzino. “Via bela, klera, mirinda birdo ne komprenas Esperanton. Ha, ha, ha, mi mortos pro ridado!”

“Ne komprenas?” diris la delegito konfuzite kaj iom kolere. “Certe ĝi komprenas, sed la demando sendube ŝajnas al ĝi tro infana kaj ĝi ne volas respondi. Jen alia letero el Stokholmo.” Li sin turnis al la papago kaj legis: “Mi serĉas edzinon, kaj oni diras, ke en via lando sin trovas multaj belaj riĉaj fraŭlinoj. Ĉu vi povas sendi al mi adresojn de kelkaj?”

La papago laŭte pepadis, “Komprenas, komprenas, bonan tagon, gr-r-r!”

La edzino ridadis ĝislarmede. La delegito koleris, forĵetis la leterojn kaj iris liten.

La sekvantan matenon li frue ellitiĝis, dum la edzino ankoraŭ dormas. Li eniris la apudan ĉambron por ree provi ĉu la birdo komprenas Esperanton aŭ ne. La kaĝo estis malplena. Apud la sofo kuŝis la birdo mortigita kaj jam duonmangita. Apud ĝi sidis la domkato, lekante la lipojn.

Sinjoro Davis envolvis la birdan kadavron en paperon, surmetis siajn ĉapelon kaj palton, kaj ekiris al la dombesta vendejo por redoni la birdon al la administranto, kaj por postuli la returnon de sia mono. Sur la pordo li legis freŝe pentritan afiŝon:

Fermita, laŭ ordono de la polico

Mi aŭdis

Esperantajn kantojn...

Ho, melodio dolĉdolora!

Ho, verso, verso vi sonora!

Unika tuto de du ĉarmoj

ree inspiris min ĝis larmoj.

*Se aŭdas mi la vortojn flui:
Flavaj grenkampoj ritme ondas.*

*Se aŭdas mi arpeĝojn brui:
Verdblua maro fone tondras.*

*Ja kia forto! Kia vivo!
Kaj iu diras: Lingvo arta;
Verko kreita por arkivo.
Ne estas vero. Eĉ ne parta.*

Ho, melodio dolĉdolora!

Ho, verso, verso vi sonora!

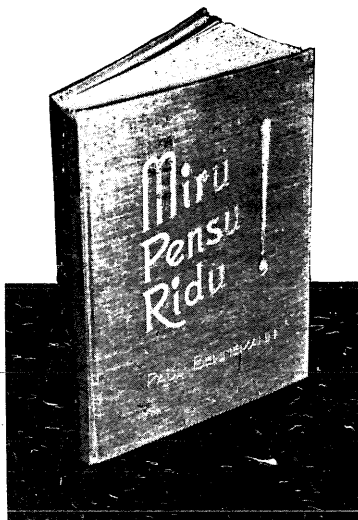
Min ne kalkulu en dubantojn:

mi a ŭ d i s Esperantajn kantojn.

ELI URBANOVA

NORD-AMERIKA MODERNA MUZIKO

De Elwyn C. Pollock



La plej interesa libro
aperinta ĝis nun en Esperanto
El ĉie kaj pri ĉiaj aferoj!

Prezo \$1.65, inkluzive sendkostojn

Mendu de:

Esperanto League Book Service
Middleton, Wisconsin

Klementin'

(“O, my Darling”)

En kaverno, en kanjono,
Elfosante en la min',
Jen ministo, orserĉisto,
Kaj filino, Klementin'.

Mia kara, mia kara,
Mia kara Klementin',
Vin neniam mi revidos,
Malfeliĉa Klementin'.

Grandajn havis ŝi picdojn
Malsimile al fein'.
Ne tre bela, nek fidela,
Estis vi, ho Klementin'.

La anasojn al la akvo
Alkondukis la knabin',
Enpensante, malzorgante,
Kaj enfalis Klementin'.

Ruĝaj lipoj super akvo
Kriis, ke mi savu ŝin.
Ne naĝanta la amanto;
Kaj vi dronis, Klementin'



Tria Movimento

Adaĝio

Samuel Barber naskiĝis en West Chester, Pa., la 9an de Marto, 1910. La patro estis kuracisto, kaj la patrino estis fratino de la fama amerika kontralto, Louise Homer. De la sepa jaro lia muzika talento estis klare videbla, kaj je la aĝo de 13, oni akceptis lin kiel unu el la unuaj studentoj por ĉeesti la nove establitajn “Curtis-Instituto de Muziko” en Philadelphia, fondita kaj subtenita de S-ino Curtis Bok, al kiu la bela “Shelley Muziko estis dediĉita.

En 1932 li diplomiĝis, kaj post tri jaroj gajnis la “Prix de Rome”. Dum du jaroj li studentis ĉe la amerika akademio en la itala ĉefurbo. Tiam pli da honoroj venis al li. La Pulitzer-Premion li ricevis dufoje (1936-37), distingo, kiun ricevis ĝis tiam neniu alia muzikisto. Oni ofte prezentas lian muzikon tie ĉi, en Anglujo, Salzburg, kiel ankaŭ en Romo. Multaj el liaj komponaĵoj estis komisiitaj de la Alice M. Ditson Fondaĵo de la Universitato Columbia, kune kun la Baletto “Media” por Martha Graham.

Toscanini kaj la NBC Orkestro prezentis la komponaĵon “Adaĝio por Kord-instrumentoj”, dum sia sudamerika vojaĝo. Ĝi estis la sola amerika komponaĵo tiel notinde honorata de la muzikmajstro.

Oni asignis Samuel Barber al la klaso de “Nov-Romantikoj”, kaj li estas konsiderata de multaj kiel ĝia plej elstara reprezentanto. Lawrence Gilman priskribis la uverturon al “La Skolo por Skandalo” jene: “Partituro de ensorĉita gajeco kaj fleksiĝemo elmontrante la kvaliton de genieco, kaj donante multe da plezuro al la aŭdantaro.”

Pri la “Skolo por Skandalo”, Barber volis kapti la spritan kaj ironian spiriton de la fama komedio de Richard Sheridan prefere al komponi incidentan muzikon kiel fonon por ĝin prezentan en la teatro. La uverturo estis unue prezentita, en 1933, de la Philadelphia Simfioniorkestro; kaj poste oni ĝin prezentis tra Usono kaj alilande.

La verko ricevis la BEARNS-Premion de \$1200.00, honoron, kiun Barber dufoje ricevis de Columbia Universitato. (La unuan en 1928 por la “Sonato por Violono kaj Piano”.)

Kontraste al la uverturo, Barber atingis altan nivelon en la tiel nomata “incidenta muziko”, en sia “Muziko por Sceno de Shelley”. Li mem ĝin priskribas: “Dum la somero de 1933 mi estis leganta la majstro-verkon de Shelley, “Prometeo Senĉenigita”. La linioj en Akto 2, Sceno 5, kie Shelley indikas muzikon, sugestis la komponaĵon. La verko estas vere incidenta muziko por ĝuste tiu ĉi sceno kaj tute ne rilatas la figuron de Prometeo.” La Novjorka Simfioniorkestro unue ĝin prezentis la 23an de marto, 1935.

La muziko komenciĝas mallaŭte kaj mistere per la murmurado de dampitaj ald-kaj altviolonoj, bazita sur karakteriza ritma figuro — grava elemento en la evoluado. La kornoj ludas frazonde malsuprenigaj harmonioj, kiuj kondukas al plenorkestra kresendo kaj al nova subjekto en la kordinstrumentaro. La muziko daŭrigas kreski al forta klimakso kaj tiam la misteraj harmonioj de la komenco estas denove aŭdataj de dampitaj kordoj kaj harpo, finiĝante mallaŭte per longaj, daŭrigataj akordoj ludataj de dampitaj kornoj.

La “Adaĝio por Kordinstrumentoj” estis unue komponita kiel la malrapida movimento de kord-kvarteto en B-minora, kaj dum la sama jaro estis prezentita en Romo de la “Pro Arte String Quartet”. La unua prezento en Usono kun plena kordorkestro okazis en Novjorko la 5an de nov., 1938, dum brodkasto de la NBC Simfioniorkestro, sub la direkto de Arturo Toscanini. La verko estas dediĉita al Louise kaj Sidney Homer.

La Adaĝio estas bazita sur sola lirika subjekto, kiun tuj anoncas la violonoj. La aldo-violonoj ĝin alprenas en kano-na-traktado. La subjekto reaperas en la aliaj voĉoj, poste plialtiĝante en la altkordoj al belega *fortissimo*. Mallonga paŭzo estas sekvata de dolĉa kaj trankvila finiĝo.

Oni povas verdir, resumante, ke la muziko de Samuel Barber elportas ne nur imagecan simpation kaj teknikan lertecon, sed respekton por mallongeco, kiu estas la animo de pli ol spriteco. Kiam li elfaris sian diron, li havas la bonecon ĉesi.

Jar-raporto de la ELNA-Estraro

al la Dua Kongreso de la Esperanto-Ligo por Norda Ameriko 1954

Estimataj Gesamideanoj:

Ni samideane salutas vin. Ni bedaŭras ke nia malnova samideano, John Bovit, ne povas partopreni ĉi tiun raporton. Lia morto, je la 12a de marto, 1954, estis grava perdo al nia movado. S-ano Bovit ĉiam batalis por la bono kaj frateco de la homaro. Ni daŭrigu lian batalon!

Nia raporto al la Unua Kongreso temis plejparte pri organiziĝo por la estontaj laboroj. Ni nun povas raportari ke nia laboro por progresigi la Esperanto-movadon en Norda Ameriko efektive komenciĝis, kaj nun staras sur firma sed ne sufiĉe vasta bazo. Necesas nun, ke ni plivastigu la bazon de nia laboro kaj ties agadkampon.

Pri niaj jamfaritaj laboroj:

I. La buĝeto de la Ligo nun estas ordigita. Tiu ĉi buĝeto difinas la uzadon de nia malgranda kaso, tiel ke membroj laborantaj por la Ligo ne plu devas mem pagi la kostojn de siaj laboroj. Necesas nun, ke ni pligrandigu tiun kason, por ebligi pli vastan laboron.

II. Nia Propaganda Komitato estas komencinta presigi folietojn por disvendi malkare al grupoj kaj individuoj. Antaŭe, ni devis uzi propagandilojn de aliaj organizaĵoj, escepte unu folion, kiun unu el niaj membroj presis kaj disvendis. Estonte, ELNA mem havos serion de propagandaj folietoj, kaj espereble baldaŭ pli grandajn kaj pli efikajn propagandilojn. Ĉiu folieto portas la adreson de ELNA, aŭ de iu servo kunlaboranta kun ni. Ĉiu ankaŭ havas spacon por enmeti la adreson de loka grupo aŭ aktivulo, por helpi la varbadon por la lokaj grupoj. Pri tiuj ĉi, necesas nun ke la membroj aĉetu kaj disdonu multnombre la folietojn, kaj tiel krei intereson pri Esperanto, pri la Ligo, kaj pri la lokaj grupoj. La Propaganda Komitato ankaŭ klopodas starigi "vagantajn ekspoziciojn". Ni bezonas helpon de la lokaj kluboj en starigo kaj uzado de tiuj ĉi.

III. La Organiza Komitato klopodas starigi regionajn federaciojn. Ni proponas al la membroj, ke la regionaj organizaĵoj estu tute aŭtonomaj, ke ili baziĝu tute sur la iniciativo de la membroj mem, kaj ke gesamideanoj, kiuj ne estas ELNA-anoj, partoprenu egalbaze en ili. Kvankam ni ne multe sukcesis pri regiona organizado, niaj laboroj efektiviĝas pli bonajn interkonatiĝon kaj kunlaboradon ĉe la membroj en kelkaj lokoj. Ni devos akceli tiun kunlaboradon. La membroj mem devos, ĉu per formala regiona organizado, ĉu per neformala interhelpo, pligi la regionan kunlaboradon.

IV. La Ligo nun havas korespondan kurson en Esperanto, gvidatan de S-ano Dormont. La Komitato pri Edukado pretiĝis, kaj planas pluajn, helpilojn por klasoj. La Komitato ankaŭ presigis la Kantfolietojn, kiujn vi vidos ĉe la Kongreso, kaj esperas tre baldaŭ prezenti pluajn kantfoliojn kaj aliajn Esperantistigilojn.

V. La Revuo nun estas definitive starigita, aperas regule ĉiun duan monaton, estas bonaspekta kaj bonenhava, kaj sendube konstante pliboniĝos. S-ano Richardson, nia Redaktoro, multe klopodas por ke ni povu fieri pri nia gazeto. Kelkfoje ni dissendis la Revuon al granda listo da eblaj interesuloj. Espereble, ni povos fari same kelkfoje dum la venonta jaro. Krom tio, ni ebligis, ke membroj povu tre malkare aĉeti la Revuon 15ope aŭ 30ope por disdoni, kaj ankaŭ malkare aĉeti donacabonojn por lernejoj, bibliotekoj kaj infuĥavuloj, kaj tiel plivastigi niajn propagandon kaj influon. Necesos pri la Revuo, ke pli da membroj regule provizu raportojn pri lokaj okazaĵoj, kaj ke ili aĉetu la donacabonojn por porti informojn pri nia laboro ekster nian propran membraron.

La formalaj decidoj de la Estraro, sur kiuj baziĝis la laboroj de la Estraro kaj ties komitatoj, aperis en la Revuo, laŭ nia decido ke ĉiuj decidoj estu publikigotaj, por ebligi referendumon se membroj malaprobos.

KONKLUDO

La organiziĝo nun estas kompletigita. Nia Ligo nun funkcias vige, sed ne sufiĉe vige. Ni estas pretaj provizi al la membroj propagandilojn, helpilojn por klasoj, korespondan kurson, helpon pri regiona organizado. Ni antaŭvidas konstantan plibonigadon de nia kapablo servi al la membroj kaj al la Esperanto-movado.

Necesas, ke ni akiru iom pli da mono por multoblige niajn laborojn. *Eĉ pli necesas*, ke la membroj nun avantaĝu sin per la servoj de la Ligo, vige partoprenu la laborojn, kaj tiel certigu ke Esperanto kaptos la intereson kaj bonvolon de la tuta nordamerika publiko.

Ni forte esperas, ke post ĉi tiu Kongreso la Ligo pli rapide progresos sur la vojo al sukceso, laborante sur bazo de demokratismo, neŭtraleco kaj malcentrigo de la laboro.

F.R. Carlson, Estrarestro.

Saĝaj doroj de Benjamin Franklin:

La ŝuldataj havas pli bonan memoron ol la ŝuldantoj.

Se vi volas kaŝi sekretojn de malamiĝo, ne diru ĝin al amiko.

Tenu la okulojn plene malfermitaj antaŭ edziĝo, kaj duone fermitaj poste.

Tri homoj povas teni sekretojn, se du estas mortintaj.

NIAJ MEMBROJ

S-ano Conrad Fisher, nia nova Sekretario, estas jam konata de niaj legantoj kiel la aŭtoro de la rubriko "Esperanto and stamps". Li servis antaŭe kiel Financa Sekretario de ELNA, kaj li estas la usona reprezentanto de la Internacia Asocio de Poŝtmark-Kolektantoj (IAPK) kaj de ĝia organo, *La Filatelisto*.

"En 1926," rememoras S-ano Fisher, "najbaro fortranslokiĝis kaj diris al mi kaj al miaj fratoj, ke ni povas havi la malnovajn gazetojn en la domo. Inter ili troviĝis numeroj de *Radio News*, en kiuj aperis serio de 'Lécionoj en Esperanto' de James Densen Sayers. Ĉi tiu estis mia unua kontakto kun Esperanto. Mi sendis poŝtmarkon por la folio 'Esperanto at a Glance', kaj per tio mi eklernis."

S-ano Fisher fariĝis membro de UEA kaj de EANA en 1930, kaj de 1935 li servis kiel delegito de UEA. Li fariĝis ano de nia Ligo frue en ĉi tiu jaro, kaj estas membro ankaŭ de la Universala Ligo.

Teknikisto pri aercondiĉoj, S-ano Fisher postenas ĉe The American Viscose Corporation en Meadville. Li estas patro de tri filinoj, Marcella, Margaret, kaj Rose (Manĵo, Penĵo, kaj Ronĵo) kiuj havas la aĝojn de 12, 10, kaj 8 jaroj. La du pli aĝaj knabinoj jam povas legi en Esperanto.

Krom la multaj aliaj agadoj, S-ano Fisher nun laboras super poŝtmarka albumo, kiun li projektas por ekzistantaj kaj ekzistontaj Esperanto-poŝtmarkoj, kaj ankaŭ planas albumon por Esperantaj poŝt-stampoj.

LETEROJ DE L. L. ZAMENHOF

La tragedio de lia vivo rivelita de lia retrovita korespondo kun la francaj eminentuloj. Prezento kaj komentario de Prof. G. Waringhien.

1a volumo, 1901-1906—388 paĝoj

2a volumo, 1906-1914—374 paĝoj

Nuna prezo: Ĉiu volumo \$ 2,25

Mendu de:

Esperanto League Book Service

Middleton, Wisconsin



**Esperanto
and Stamps**
by *Conrad Fisher*
RFD1, Meadville, Pa.

In commemoration of the fiftieth anniversary of the Esperanto movement in Austria, the post-office department of that country has issued a new stamp. The design is olive-brown with an emerald green star printed in the center. Around the edges are the words "50 JAROJ ESPERANTO MOVADO EN AŬSTRIO." The value is one shilling, and the stamp is considered the most beautiful of all Esperanto stamps.

The stamp was designed by the famed painter Ernst Schrom, and the engraving was done by Georg Wimmer. There were two million sold, in sheets of fifty. The stamp was valid beginning on the first day of the Austrian Jubilee Esperanto Congress, the fifth of June.

Congress mail was cancelled with a special cancellation, bearing the text "WIEN 9-5.VI.54—50 JAROJ ESPERANTOMOVADO EN AŬSTRIO—OSTERREICHISCHER JUBILAUMS—ESPERANTO—KONGRESS."

I was lucky enough to get a full sheet, two first-day covers and a copy cancelled at the Congress.



Anton Balogus
St. Pölten, Kirchenweg 17
(Austria)



Drucksache

S-ano
Conrad Fisher,
Red 1,
MEADVILLE, Pa.
U s o n o

THE ESPERANTO LEAGUE BOOK SERVICE

Middleton, Wisconsin

Poemoj de Omar Kajam, <i>Waringhien, paper, 60 pp.</i>	\$.85
Historio de S.A.T., <i>paper, 152 pages</i>	1.30
Sennacieca Revuo, 1952-3-4, <i>each</i>	1.00
Aŭskultu la Voĉojn de Oceano, <i>paper, 53 pages</i>	.45
Kvaropo, <i>Auld, Dinwcodie, Francis, Rossetti;</i> <i>paper, 267 pages</i>	1.50
La Arto Fariĝi Centjara, <i>Wegner, paper, 59 pp.</i>	.50
Sveda Novelaro	1.50
Interpopola Konduto, <i>Privat</i>	1.00
La Gaja Podio, <i>Schwartz</i>	1.40
Jugoslavio kaj Ĝiaj Popoloj, <i>cloth, ill., 304 pages</i>	2.50
La Bapto de Caro Vladimir Borovsky, <i>141 pages</i>	1.50
Deveno kaj Vivo de la Lingvo Esperanto, <i>Stojan</i>	.70
La Nuna Stato de l' Evoluismo, <i>Rostant, cloth</i>	1.00
Triesto al Kiu? <i>paper, 44 pages</i>	.50

Write for complete listing

North American Esperanto Review
6205 South Prospect
Tacoma, Wash.

Return Postage Guaranteed

Form 3547 requested